5 Bani în România.-10 Bani în străinătate

Anul XXXI.- No.165.-Marți 18 Iunie 1913

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— — 3 luni / 6 luni / Un an
STRĂINĂTATE: Lei 10.- / 20.- / 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp 7 Bani 50
Idem pag. IV „ 35
Inserții și reclame 3,50 linia
Anunciuri sau informațiuni mortuare după mărime dela 60-150 lei

Redacția și Administrația: 11, str. Brezoianu — București —

PRINCIPELE UMBERTO
moștenitorul tronului italian, în uniformă de marinar

București, 16 Junie 1913

Egalizarea funcționarilor

Una dintre cererile cele mai juste ale funcționarilor, e fără îndoială aceea a egalizării de îndatoriri și răsplătiri, la rang egal.

Ne aducem aminte cum, cu prilejul dezbaterilor din urmă din Cameră, s'a ridicat chestiunea funcționarismului în felul acesta, că se cer prea puține ore de slujbă, de unde concluziunea ce se impune imediat, că ar fi mai bine să se reducă numărul funcționarilor și să li se sporească orele de biurou, în acelaș timp, bine înțeles, și cu retribuția. Dar, în acest fel, nu este îmbrățișată întreaga chestiune a funcționarismului, și deci nici soluțiunea dată nu poate să fie generală.

Dacă, în adevăr, *unii* funcționari se bucură de privilegiul a prea puține ore de muncă — (și încă, pentru toți, toate *orele* nu însemnează în acelaș timp neapărat și *muncă*)—în schimb sunt alți funcționari cari se găsesc încărcați cu un surplus și de ore de serviciu, și de muncă propriu zisă.

Am citat „Ziarul funcționarilor publici" ce apare în Prahova, și-l mai cităm iarăși, căci pentru dolemnte de acest fel trebuie ascultați în primul rând cei direct interesați, cari și știu mai multe, și pot și să le espună mai bine conform intereselor lor legitime.

Sunt funcționari, cum de pildă aceia ai grefelor tribunalelor, portăreilor, judecătoriilor de ocol, administrațiilor financiare, perceptiilor, vămilor, notarii și încă desigur mulți alții, pentru cari nu există decât prea puține ore libere, unii din ei fiind puși la muncă și peste orele de zi și chiar în sărbătorile legale.

Față de aceștia sunt funcționarii, mai ales funcționarii superiori din ministere și alte administrații publice, cari lucrează — și adeseori *vorba vine* — câte 3, 4 sau cel mult 5 ore pe zi.

Tot așa în privința retribuțiilor, a drepturilor la pensie, și așa mai departe, nu există o normă și o gradație rațională, dreaptă, pentru întreg corpul funcționăresc.

Este just, perfect de just, ca acolo unde e pletora de funcționari, mai bine să se reducă numărul lor și să se sporească celor rămași orele de muncă. In ce privește însă economia ce s'ar face printr'o asemenea măsură, ea ar trebui să treacă și să servească acelor funcționari cari sunt încărcați cu o muncă mai grea și mai îndelungată prin felul îndatoririlor lor.

Deci, ar fi să se purceadă de la o egalizare, care ar însemna ca funcționarul de acelaș rang, ori cărei administrații ar aparține, să aibă aceleași ore de muncă și aceeași retribuție, drept de înaintare, pensie, etc. Aceasta ca principiu. Iar aceia dintre funcționari, cari prin felul atribuțiilor lor trebuie să fie fatalmente expuși la un spor de ore de muncă, să beneficieze în aceeași măsură și de un spor de retribuțiune.

E bine înțeles că această chestiune trebuie studiată până în amănuntimi pentru ca reforma ce s'ar face să mulțumească toată lumea, și Statul pe deasupra; dar aceasta nu trebuie să fie o piedică, și mai ales nu trebuie să fie o scuză, pentru a nu se face nimica.

Așa cum stau lucrurile astăzi, e o adevărată harabaură, și prilej de dreaptă nemulțumire a celor mai mulți dintre funcționari. Printr'o măsură radicală, temeinică, s'ar putea aduce o îndreptare de mult cerută, impusă, — și care în acelaș timp n'ar costa vre-o cheltuială extraordinară de bani, ci aproape numai de cugetare și solicitudine, din partea conducătorilor destinelor Statului.

ooo

BULGARIA
și atitudinea României

Sofia, 15.—**Ministrul României, d. Ghica, a făcut azi guvernului bulgar declarația oficială că România își rezervă libertatea sa de acțiune în cazul unui război sârbo-bulgar.**

•

Sofia, 15.—*In urma informațiunei că România ar mobiliza în cazul unui război sârbo-bulgar, ziarul oficios „Mir" zice că Bulgaria a dat probe numeroase și incontestabile de dorința sa sinceră de a trăi în cea mai mare amiciție cu România. Conduita României ar fi de neînțeles, și ziarul sus citat crede cu siguranță că intervenția României nu se va produce.*

SERBIA ŞI ATITUDINEA ROMANIEI

Belgrad, 15. — *Ședința de eri a Scupștinei formează obiectul unor vii discuții în cercurile politice.*

Se crede că guvernul, spre a evita agravarea conflictului, a amânat discuția situației externe până când nu se va convinge despre atitudinea partidului guvernamental.

Guvernul este pus în fața a două alternative; ori ține cont de atitudinea poporului și a armatei, ori va demisiona.

Declarațiile guvernului în chestia externă sunt așteptate pentru Luni.

Cercurile diplomatice sunt convinse, că atitudinea României a fost provocată din îndemnul triplei înțelegeri, prin Rusia.

Cercurile oficiale române declară că România a procedat ne influențată și că guvernul român a trimis acum 3 săptămâni o notă marilor Puteri, declarând că în cazul unui nou război în Balcani nu va mai putea rămâne neutră.

Dacă războiul va izbucni, România nu va formula de loc cereri cu privire la compensații teritoriale.

oxo

◆ **D-nii abonați cari cer schimbări de adresă, sunt rugați cu insistență să binevoiască a trimite administrației, odată cu cererea d-lor și eticheta pe care este imprimată adresa cu care primeau ziarul până atunci, spre a se putea da curs reede cererilor și a nu se întârzia cu trimiterea ziarului la noua adresă.**

Situația externă

POLITICA ROMANIEI

Sforțările și sacrificiile României pentru pace. — Presa austriacă și atitudinea României. — România nu admite două măsuri. — Care e mărul discordiei? — Arbitrajul se impune. — Independența politică a României. — Egoismul Statelor balcanice. — România nu face o politică egoistă

Telegraful ne-a adus pe ziua de ieri știri mai liniștitoare.

Speranțele de pace se pare că au crescut.

Dar telegraful ne-a adus tot ieri și comentariile presei europene asupra atitudinei energice a României, grație căreia pericolul războiului pare cel puțin pentru moment înlăturat.

Ziarele străine nu au firește aprecieri uniforme asupra atitudinei noastre în conflictul sârbo-bulgar, și nu trebue să mire că comentariile presei europene asupra atitudinei României nu dovedesc toate o înțeleaptă pricepere a acestei atitudini.

De asemenea nu trebue să mire că unii ziariști străini în căldura improvizației, botează acțiunea României cu epitetul de aventură.

Ce justificare pot avea asemenea aprecieri?

Am arătat încă de eri cât de consecinte a fost și este România cu acțiunea ei din trecut. Este imposibil să se vadă nici surprinderi nici frigori în atitudinea bărbaților politici ai României, cari,—o putem afirma cu certitudine—cu oarecari diferențe de temperament **SUNT TOȚI DE ACORD.**

Care a fost politica României?

Am spus'o de atâtea ori: România a dorit întotdeauna pacea. A lucrat pentru pace și a urmat cu convingere politica Puterilor cari se disting în Europa prin o mai mare dragoste de pace.

Dacă la isbucnirea conflictului balcanic în toamna trecută, România a stat pasivă, se știe că aceasta a fost în parte pentru că marile Puteri asiguraseră menținerea statului quo și apoi pentru că România, stat liber și Progresiv, nu putea să împedice o acțiune de liberare a unor năpăstuiți.

Dar fost'a oare ușoară această atitudine pasivă?

Numai cine a fost în curent aici, la noi, cu desfășurarea evenimentelor din ultimele luni, știe câtă stăpânire de sine și cât spirit de sacrificiu a trebuit oamenilor cari conduceau politica României, pentru ca să păstreze o continuă liniște și să nu facă nici un gest de natură a provoca o conflagrație generală în Europa. Imprejurările de atunci sunt prea recente și prea cunoscute ca să le mai reamintim.

Și nu se poate spune că România n'a avut nimic de suferit din cauza războiului din Balcani.

Din potrivă acest război a făcut ca Rommânia să sufere și economicește și chiar moral, căci el a dat locul la tot felul de bănueli și acuzațiuni interne asupra patriotismului și priceperei conducătorilor politicei externe a României. Și asupra acestora nu e nevoe să insistăm, căci sunt încă în memoria tuturora.

Este dar foarte firesc ca România și de data aceasta să facă tot posibilul pentru a evita o conflagrație, pentru a contribui la menținerea păcei.

Și că aceasta a fost și este dorința României rezultă și din acțiunea noastră diplomatică.

Am spus'o în toate articolele noastre:

ROMANIA NU S'A ALIPIT DE NICI UNUL DIN STATELE BALCANICE ŞI N'A FACUT'O PENTRU CA O ASEMENEA ALIPIRE AR FI DUS DIRECT LA RAZBOI.

ŞI TOT IN INTERESUL PACEI ROMANIA, FOARTE CINSTIT ŞI FOARTE LEAL A TRIMIS CUNOSCUTA NOTA CATRE PUTERI, COMUNICAND DE MAI INAINTE CA 'I ESTE IMPOSIBIL SA MAI RAMAE PASIVA DACA CU TOATE SFORTARILE CE SE FAC, RAZBOIUL AR REIZBUCNI IN BALCANI.

LUCRAND ASTFEL, ROMANIA A APARAT ŞI INTERESELE EI ŞI INTERESELE EUROPENE CARI, INAINTE DE TOATE SUNT PENTRU PACE.

Dacă statele care în egoismul lor, în egoismul lor aproape nebunesc, n'aŭ nici o considerație pentru pacea Europei și a vecinilor, n'ar întâlni nici o pedică în acțiunea lor, ar fi nu numai cea mai grozavă călcare a regulelor morale dar și o adevărată naivitate din partea acelora cari au făcut sacrificii pentru menținerea păcei dar cari nu pot să nu găsească în acelaș timp că și sacrificiile au o limită.

Și ce dovadă mai bună, mai elocventă de dorința României de a nu turbura pacea chiar cu prețul unor sacrificii pentru ea, decât atitudinea ce a avut'o în diferendul cu Bulgaria?

România a primit atunci ca acest diferend să fie rezolvat de hotărârea Puterilor și NU E UN SECRET PENTRU NIMENI CA ROMANII NU SUNT MULTUMITI DE REZULTATUL DELA PETERSBURG.

PENTRU CE AR FI DOUA REGULI? PENTRU CE AR FI DOUA MASURI? PENTRU CE CEEA CE ROMANIA A PRIMIT PENTRU EA, ALTII N'AR PRIMI PENTRU EI? CINE POATE SPUNE CA DACA ROMANIA A PUTUT SA PRIMEASCA ARBITRAJUL PUTERILOR, BULGARIA SAU SERBIA NU'L POT PRIMI?

Dar, care e oare mărul discordiei între sârbi și bulgari?

Dacă examinăm harta vedem că acest măr al discordiei sârbo-bulgare, cuprinde o întindere de 10800 de km. pătrați. Din acești 10800 de km. p. vreo 2000 de km. sunt teritorii la stânga Vardarului, pe cari probabil că sârbii le contestă mai mult în aparență decât în realitate.

Rămâne în discuție serioasă 9000 (nouă mii) de km. p. cu o populație care desigur nu trece peste patru sute de mii de suflete și care cuprinde și turci și albanezi. Ori, acestora le este indiferent dacă vor fi sârbi ori bulgari.

Dacă la turci și la albanezi s'ar adăuga și cuțovlahii, vor rămâne după toate probabilitățile aproximativ numai **două sute de mii de slavi** *pe întregul teritoriu.*

Ei bine, este admisibil ca pentru discuția etnografică a naționalității precise a acestor două sute de mii de suflete, Europa să fie azvârlită din nou în toate grijile, suferințele și pericolele unui război? Este admisibil ca România să vadă cu ochi buni —, ori nepăsătoare,—că stă între vecini capabili să turbure pacea pentru atâta lucru, când pot să primească, când ar trebui chiar să alerge după arbitrajul fie al unei singure Puteri fie al tuturor Puterilor?

Când am avut noi diferendul cu Bulgaria, zona reclamată de noi, linia Turtucaia-Balcic, cuprindea vre-o cinci până la șase mii de km. pătrați. Este de prisos să mai spunem, căci nimeni nu se îndoește că dacă cu revolverul la piept am fi amenințat delà început pe aliați și am fi spus: „ori teritoriul pe cari îl pretindem, ori intrarea noastră în acțiune"—ni s'ar fi acordat ceea ce vream.

ŞI CU TOATE ACESTEA NOI, ROMANIA, AM PUTUT SA ACCEPTAM ARBITRAJUL CAND ERA VORBA DE VRE-O 6000 DE KM. P. IAR BULGARIA CARE IN ORI CE CAZ CASTIGA PESTE 50 DE MII DE KM. ŞI SERBIA, CARE IN ORI CE CAZ CASTIGA 23 MII DE KM. NU POT SA PRIMEAS CA UN ARBITRAJ ŞI TREBUE SA INSANGEREZE INTREGUL ORIENT CU UN NOU RAZBOI CARE AR FI DESIGUR CEL MAI CRUD ŞI MAI FIOROS DIN CATE S'AU INREGISTRAT?!

Iată dar pentru ce acțiunea energică a României. Și nu se poate ca presa europeană să nu recunoască că o asemenea chestie nu poate lăsa România indiferentă, ba din potrivă trebue s'o îngrijească și s'o forțeze la o acțiune conștientă și virilă.

Acesta e adevărul adevărat.

Și aceleași considerațiuni și pentru conflictul dintre bulgari și greci, în care nemai fiind un tratat prealabil soluția nu poate să iasă decât sau din război sau din arbitraj.

Se caută de unele ziare străine să se considere atitudinea României ca o provocațiune.

Este o aprecire greșită. In toată atitudinea României nu e și nu poate fi vorba de nici o provocare de nici o ostilitate în contra nimănui, după cum nu e și nu poate fi vorba nici de vre-o aventură.

ESTE PUR ŞI SIMPLU O CHESTIUNE DE CONŞTIINŢA A UNOR MARI INTERESE POLITICE.

Dorința noastră este ca diferendul dintre foștii aliați să capete o soluție pașnică și dacă la această soluție pașnică va contribui și atitudinea României, presa europeană, oricare ar fi ea, n'are de ce să ne acuze. DIN POTRIVA, TREBUE SA NE FELICITE, CACI TOT NOI PROBABIL VOM AVEA DE SUFERIT DIN ATITUDINEA NOASTRA.

Pe nimeni nu e omul mai necăjit decât pe cine îi face binele cu sila.

Da, cnoaștem și noi care ar fi fost politica egoistă.

O politică egoistă din partene ar fi să împingem la un război de distrugere, să așteptăm viți și atunci când vor fi istoviți și atunci când or fi istoviți să punem și noi genunchiul ca să cerem ce vom vrea.

Dar nu e politica României politica egoistă a statelor primitive.

Politica României este o politică de prevenire și prevedere nu o politică egoistă.

Cu toate acestea sunt unii cari caută în această politică, cine știe ce înfinețe ale unor Puteri ori ale altora, saŭ cine știe ce scopuri întunecoase.

Aceștia toți, ori cât de bănuitori ar fi, se înșală pe deaintregul.

Putem, prin atitudinea noastră să menținem pacea? O facem după cum am spus, pentru că politica păcei a fost politica noastră. Va fi totuși războiul ? Acțiunea noastră militară este definitiv hotărâtă.

•

La începutul articolului spunem că pare-se că speranțele de pace aŭ revenit.

Informațiuni particulare spun că Bulgaria într'un memorandum adresat Rusiei, propune ideia numirei unei comisiuni ruso-sârbo-bulgară, care prin plebiscit să constate dacă locuitorii de pe teritoriile în discuție vor să fie bulgari ori sârbi.

Nu se știe încă, în ce mod se vor desfășura evenimentele. Știrile ce vin sunt contrazicătoare și n'au confirmări oficiale.

Din cauza acestei stări de lucruri, măsurile luate de România pentru ca în cazul războiului, mobilizarea să se poată efectua imediat, aŭ fost menținute. S'a contramandat numai măsura luată cu privire la vagoanele de marfă care au fost iarăși puse la dispoziția publicului.

Pe de altă parte d. general Hârjeu, ministru de război a lucrat eri cu d. prim-ministru Titu Maiorescu și cu d. Cottescu, directorul general al C. F. R.

Ministrul de război a lucrat eri și cu d. general Averescu, șeful statului-major.

D. Maiorescu a fost primit în audiență de M. Sa Regele și tot eri primul-ministru a avut întrevederi cu unii dintre miniștrii streini aflați în București.

I. Fermo

oxo

Amintiri despre Napoleon I

Marele împărat Napoleon I n'avea numai dușmani în afară ci și în interiorul imperiului său. Intre cei mai mari dușmani ai săi se afla și George Cadoudal, care a urzit multe conspirațiuni în potriva persoanei împăratului. Când Cadoudal fu arestat după ultimul atentat neisbutit, nimeni nu se mai îndoea că va trebui să urce eșafodul.

Cadoudal fu deci foarte surprins când într'o zi se deschise ușa temniței sale și el fu somat să urmeze pe un ofiter, deoarece împăratul Napoleon binevoește să-i acorde o audiență.

Napoleon primi singur pe giganticul Cadoudal într'un salon, dar ochiul ager al conspiratorului ghici că aceasta era numai o comedie, care trebuia să-i impună, de oarece prin câteva oglinzi observă el în camerele laterale, ale căror uși erau deschise, mai mulți soldați din garda imperială.

Ceĭ doui adversari se măsurară cu priviri pătrunzătoare.

— Ce aĭ face încoace Napoleon, dacă ți-aș dărui viața?

— Aș expune-o din nou, pentru a te omorâ!

— Și dacă ți-aș dărui-o pentru a doua oară?

— Atunci o voĭ risca pentru a treia oară, de oarece d-ta și eŭ vom rămâne dușmani neîmpăcați, câtă vreme va mai fi în viață un membru al familiei Bourbon!

— Ești un nebun! zise împăratul și făcu un gest ca să fie condus înapoi la închisoare. Ofițerul care-l escorta îi făcu impuțări, că n'a știut să se folosească de acest prilej favorabil ca să obțină grațierea. Te voĭ căi, adaose el când fu părăsit.

— Aceasta o voĭ face din toată inima, răspunse bărbatul care avea o statură de Hercule, ar fi trebuit să profit de acest prilej pentru ca să strâng în vânjoasele mele brațe pe acest monstru mic!"

George Cadoudal a fost executat la 25 Iunie 1804.

•

In timpul cât Napoleon a domnit ca împărat, de la 18 Maĭ 1804 până la 3 Aprilie 1814, i s'a pus la dispoziție, prin decisiuni ale Senatului 2.023.000 soldați. Pe lângă aceștia mai vin voluntari, garda departamentelor. 17.000 de călăreți recrutați în Ianuarie 1813, și contingentul de la începutul anului 1814, de 143.000 soldați, cu totul vre-o 3 milioane de soldați. Dintre aceștia după terminarea războiului din 1814 aŭ rămas parte în serviciŭ activ, parte aŭ fost făcuți prizonieri de războĭ s'aŭ concediați — numaĭ 802.000 indivizi. Restul de peste 2 milioane aŭ rămas pe câmpurile de bătae.

Cornel Scurtu.

oxo

Un caz suspect

Ni se comunică din Zimnicea că acolo a fost surprins un străin luând oare cari planuri de-alungul Dunărei.

Făcând se cercetări s'a aflat că necunoscutul este un ofiter austriac.

Motivele pentru cari el lua acele croquis-uri sunt necunoscute.

Cercetând în Capitală, la ora înaintată când ni s'a adus faptul la cunoștință, n'am putut avea alte lămuriri.

VEDERI DIN SILISTRA

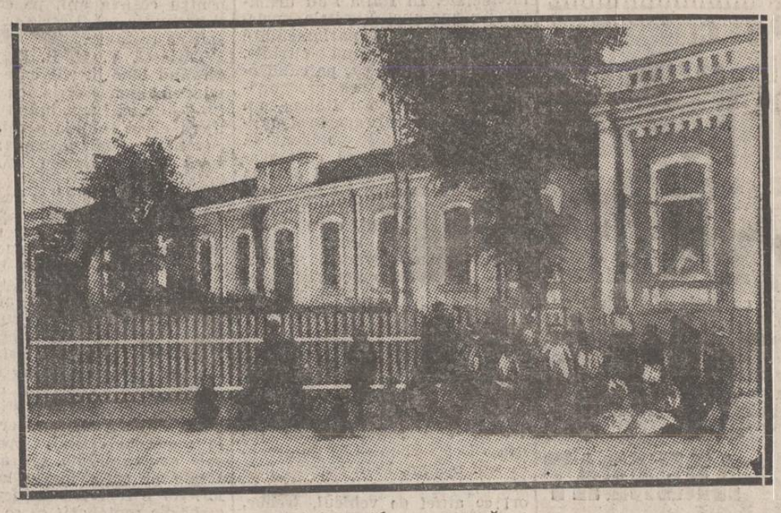

O ȘCOALĂ PRIMARĂ

Austro-Ungaria și atitudinea României

— Comentariile presei austro-ungare —

AUSTRIA ŞI ACŢIUNEA ROMANIEI

— Un articol al ziarului „Pester Lloyd" —

Budapesta, 15. — **Semi-oficiosul „Pester Lloyd" publică în ediția sa de astăseară un lung articol datat din Viena (după informațiunile corespondentului nostru, articolul este inspirat de la ministerul de externe austriac. N. R. „Universul"), ocupându-se de acțiunea României în conflictul din Balcani, acțiune care a fost îndreptată esclusiv în contra Bulgariei.**

Iată în rezumat acel articol:

Pornirea României este urmărită la Viena cu foarte mare atențiune. Cercurile diplomatice sunt cu privirea atintită în deosebi asupra cauzelor cari au determinat pe guvernul român să ia o atitudine mai energică. Se vorbește despre o întreprindere la îndemnul și de comun acord cu Rusia. Versiunea aceasta arată că Rusia vrea să uzeze de o România „terorizată și apăsată" ca să întimideze pe bulgari.

Dacă aceasta s'ar adeveri, cum se explică această atitudine a Rusiei? E de mirat că politica Rusiei a luat o întorsătură așa bruscă și că acum caută apropiere de un dușman pe care l'a amenințat în tot timpul crizei. Rusia, acum câtva timp, căuta să satisfacă cu tot dinadinsul pretențiunile Bulgariei și acum se întoarce în contra ei și-i dă cu piciorul în fața României. Acum Rusia este aceea care într'un moment foarte critic, neliniștește, pe Bulgaria, protejata sa, trimetând în contra ei pe Româna. Intrebarea e însă ce va câștiga Rusia dintr'o astfel de acțiune?

La începutul crizei dintre aliați, Rusia s'a arătat foarte pacinică, tot asta o dorește acum Rusia și prin atitudinea României. Oare nu s'ar putea adeveri nesiguranța ce s'ar provoca din faptul că Serbia, bazată pe acțiunea României, va lua o altă atitudine și mai energică în contra Bulgariei și oare putem avea garanții sigure că Bulgaria nu se inspăimântă de amenințările României și în acest caz nu va renunța la politica sa față de Serbia? S'ar putea prea ușor ca Bulgaria să fie intransigentă, și în acest caz, considerând și amestecul României, teritoriul turcesc cucerit de aliați, ar fi teatrul unui războiŭ și mai sângeros.

Impresiunea în cercurile politice austriace este că Petersburgul are de-astă dată intențiunea să compromită acțiunea începută în interesul păcei.

Acțiunea României a contribuit de asemenea mult la agravarea situației și menținerea păcei a devenit și din această cauză problematică. Dar atunci, în fața acestor noui complicațiuni cum ne-am putea încredința că pacea, care pentru un moment era crezută ca asigurată, n'o să fie amenințată din noŭ?

CERCURILE DIPLOMATICE BERLINEZE DESPRE ATITUDINEA ROMANIEI

Berlin, 15. **Cercurile diplomatice de aci au toată speranța că conflictul din Balcani va fi rezolvat pe cale pacinică, de oarece regele Carol al României, unul dintre cei mai diplomați suverani din orientul Europei, nu s'ar avântura într'un războĭ, dacă n'ar fi silit la aceasta de cauze extreme.**

Singura primejdie care mai amenință este că Bulgaria, a cărei opiniune publică, a devenit acum nerăbdătoare să pună Europa în fața unui *fait accompli.*

In ce privește pe cabinetele din Sofia și Belgrad acestea sunt pentru pace.

E foarte adevărat că România a făcut cunoscut oficial, la Sofia că într'un eventual conflict armat nu va mai rămâne neutră, este falsă însă știrea că România a făcut aceasta la îndemnul Rusiei. Rusia are și ea tot interesul ca acea să nu mai fie turburată.

RUPEREA RELAŢIILOR DINTRE ALIAŢI ERA IMINENTA

Paris, 15. — **Din Sofia se anunță că guvernul bulgar a amânat, la cererea urgentă a Rusiei, hotărârea luată de a rupe relațiunile diplomatice cu Serbia și Grecia.**

Cabinetul bulgar consideră însă ca o insultă adusă alianței balcanice faptul că fostul primministru grec Dragunis se află în acest moment la Poartă, cu care urmează tratative separate.

AUSTRIA NU SE VA AMESTECA IN CONFLICTUL DIN BALCANI

— Un articol al ziarului „Budapesti Hirlap" —

Budapesta, 15. — *Corespondentul din Viena al ziarului „Budapesti Hirlap" comunică următoarea știre luată din cercurile informate de ministerul de externe din Viena:*

Atitudinea agresivă neașteptată a României complică și periclitează situația generală, care și de altfel este amenințătoare.

România încă nu a mobilizat, dar a luat toate măsurile, ca să poată trece granița în Bulgaria.

Răspunsul Bulgariei, că este dispusă a primi arbitrajul numai dacă conflictul va fi rezolvat în 8 zile a nemulțumit cercurile ruseștĭ.

Rusia ca să întimideze pe bulgari a îndemnat România să ia o atitudine hotărâtoare.

Guvernul român a trimis la Sofia o notă energică aducând la cunoștința Bulgariei în termeni hotărâtori că, în cazul când războiul bulgaro-sârb va izbucni, România va eși din rezerva de până acum și va proceda independent, păstrându-și libertatea de acțiune.

Acesta a fost un pas nechibzuit, căci a atâtat pe Serbia — care era pe cale să cedeze — din nou contra Bulgariei și a dat o extensiune luptelor ce se vor da, participând și ea singură la ele.

Este cert, că nici Rusia nu va rămâne în neactivitate, ceia ce complică situația și mai mult.

România a devenit infidelă rolului ei de până acum ca pacnică a păcei devenind o jucărie în mâinele Rusiei, care va fi față de ea tot atât de crudă cum a fost față de protejații ei de eri.

Austro-Ungaria cu toate că situația îi impune a lua măsurĭ — după cum se anunță din sursă autorizată — nu se va amesteca în conflictul din Balcani, cu atât mai mult nu va lua parte la un eventual războĭ.

UN ARTICOL AL ZIARULUI „N. FR. PRESSE"

Viena, 15. — Ziarul „N. Fr. Presse" scrie în ediția de seară:

„Ultimile pregătirĭ militare energice ale României aŭ fost, în mare parte, o surpriză pentru cercurile diplomatice de aci.

Se știa de mult că în cazul unuĭ războĭ între Bulgaria și Serbia, România va eși din pasivitate. Surpriza constă însă în faptul că România s'a hotărât pentru această atitudine energică tocmaĭ în momentul când, în urma știrilor favorabile din Serbia se putea spera că pacea este asigurată.

Bulgaria a fost și ea de mult încunoștințată că nu se va putea bizui pe neutralitatea României, în cazul unuĭ nou războĭ.

Diverse Puteri amice au sfătuit Bulgaria, încă sub guvernul Ghesoff să caute o înțelegere cu România.

De fapt guvernul bulgar a făcut demersurĭ, cari n'aŭ putut duce însă la vre-un rezultat de oare ce Ghesoff care era pe cale să se retragă socotea că e mai bine să lase în sarcina succesorului său, înțelegerea cu România".

Mai departe ziarul spune:

„România a rămas mulțumită de rezultatul conferinței de la Petersburg. Agitația pornită sub conducerea luĭ P. Carp și a fostuluĭ ministru Filipescu, în contra politicei de cediune a guvernului, începuse să câștige opinia publică a țăreĭ și tot mai puternic devenea curentul care cerea guvernului o acțiune independentă.

Dacă Bulgaria s'ar fi adresat la timp României și i-ar fi oferit linia Turtucaia-Balcic, România și-ar fi luat obligația neutralității.

Acum se pare însă că România nu se va mai mulțumi cu aceste concesiĭ.

Faptul că România ar fi încheiat o alianță cu Serbia și Grecia se pune la îndoială chiar în cercurile balcanice din Viena.

Se știe că în special Grecia a făcut de mai multe orĭ propuneri concrete de alianță guvernului român.

Ziarele sârbeștĭ aŭ vorbit și ele despre tratative între guvernul sârb și cel român. Guvernul român a respins însă toate propunerile pentru că voia să-și păstreze libertatea de acțiune.

In cercurile politice vieneze se crede că, cu toată întorsătura pe care aŭ luat-o lucrurile, pacea va putea fi menținută. După părerea generală, Bulgaria, ținând seama de întârirea adversarului prin armata română va căuta o înțelegere cu cabinetul din Bucureștĭ".

•

Intr'o altă notiță în care vorbește de influența ce aŭ avut-o la Belgrad și Sofia pregătirile militare ale României, acelaș ziar scrie:

„Procedarea cabinetului român și pregătirile militare contra Bulgariei aŭ schimbat lucrurile în defavoarea Bulgariei, care nu-și va mai putea realiza de cât foarte greu saŭ chiar de loc politica eĭ de până acum. Ca o dovadă de influența ce aŭ avut-o măsurile militare ale guvernului român este faptul că Rusia a luat atitudine în contra Bulgariei și în favoarea Serbiei.

Politica României silește Bulgaria să-și micșoreze pretențiile, dar la Viena se vede clar că guvernul din București și pe cale de a fi abătut din sfera politicei triplei alianțe.

Ultimele evenimente aŭ adus în grea cumpănă alianța noastră cu România".

INTERVENŢIA ROMANIEI A CREIAT O NOUA SITUAŢIE

— Un articol al ziarului „Reichspost" —

Viena, 15. Ziarul „Reichspost" serie în ediția de seară:

„Intervenția României în conflictul macedonean a creat o situație nouă.

In vreme ce situația de până acum era de așa natură că la Petersburg și Belgrad se putea prevedea o înfrângere a armatei sârbești, atitudinea neașteptată și amenințătoare a României a fost salutară pericoluluĭ unei înfrângerĭ a Serbiei.

Urmarea atitudinei României este creșterea speranțelor sârbești și dacă Pasiĉ mai stă la îndoială aceasta se datorește probabil faptuluĭ că guvernul sârbesc vrea să-și asigure întâĭ garanția pentru intervenția României în războiul sârbo-bulgar.

In acelaș timp e natural ca și diplomația bulgară să se silească a obține prin concesiĭ neutralitatea României.

Cheia desfășurărei evenimentelor din Balcani e la București și hotărârea guvernuluĭ român va avea o importanță decisivă în mersul crizeĭ macedonene.

oxo

◆ **Atragem atențiunea abonaților și cititorilor noștri, să păstrese zilnic cupoanele din pagina II-a a ziarului „Universul". Cu aceste cupoane veți lua parte la marele premiŭ ce se vor oferi prin tragere la sorți, în cursul luneĭ Iunie.**